

Livvin puhuma-alue ei kuulu enää Suomeen

► Venäjän sukukansojen tilaa käsitelleeseen kirjoitukseeni viittaavassa, osittain livvinkielisessä kirjoituksessaan Leo Mirala (HS 31. 7.) patisteli Suomen viranomaisia ja kielitieteilijöitä tukemaan livvin puhujia Suomessa, ennen kuin neuvomme Venäjää suomalais-ugrilaisten vähemmistöjen tukemisessa.

Toisin kuin Mirala arvelee, Helsingin yliopiston suomalais-ugrilaisella laitoksella tiedetään, että maassamme on tällaisen sukukielen puhujia. Se tiedetään valtiovallankin taholla, joka on tunnustanut karjalan kielen maassamme vähemmistökieleksi. Tämä mahdollistaa kielen kouluopetuksen antamisen, oppimateriaalin kehittämisen ja perinteisten puhujayhteisöjen turvaamisen.

Karjalan kielen ajatellaan pitävän sisällään varsinaiskarjalan ja Tverin karjalan lisäksi aunuksenkarjalan eli livvin, jota puhuttiin Suomeen vuoteen 1944 asti kuuluneissa Suojärven ja Salmin kunnissa.

Nykyisellään maamme livvinkieliset ovat joka tapaukses-

sa korkeintaan vain muutaman sadan hengen enimmäkseen iäkäs vähemmistö, eikä livvin perinteistä puhuma-aluetta enää lainkaan kuulu Suomeen. Siksi päävastuu livvin kielenkin suojelemisesta lankeaa Venäjälle.

Erittäin paljon tulisi tehdä heti. Livvi, kuten koko karjalan kieli, on akuutin katoamisuhan alla. Sen säilyminen edellyttää ennen kaikkea karjalankielisiä kouluja ja lastentarhoja.

Myös Suomi voi tukea karjalan kielen, livvinkin, asemaa, parhaiten panostamalla Venäjään. Suomalaisen tuen turvin on perustettu kaksi karjalankielistä lastentarhaa Vianan Karjalan alueelle Uhtualle (Kalevalaan).

Livvin kielen puhujayhteisöä voitaisiin auttaa samalla tavalla. Tärkeää olisi myös tukea kieliyhteisöä esimerkiksi mahdollistamalla karjalaisille ymmärrettävän Suomen television näkyminen Karjalan tasavallassa.

Janne Saarikivi

tutkija
suomalais-ugrilainen laitos
Helsingin yliopisto